

**Kurikan kaupunki
Tarkastuslautakunta**

Arviointikertomus vuodelta 2019

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus.....	2
Tarkastuksen järjestäminen	3
Lautakunnan tehtävät	3
Lautakunnan kokoonpano	3
Lautakunnan toiminta	3
Tavoitteiden toteutumisen arviointi	4
Valtuuston asettamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi	4
Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen	4
Yleistä	4
Elinvoimaosasto.....	6
Hallinto ja talousosasto.....	9
Perusturva	10
Sivistysosasto	11
Varhaiskasvatuspalvelut	15
Kirjastopalvelut.....	15
Vapaa-aikatoimi.....	16
Liikuntapalvelut	17
Nuorisopalvelut.....	17
Kulttuuripalvelut.....	18
Tekninen osasto	18
Tilapalvelu	19
Puhtaus- ja ruokapalvelut.....	19
Kunnallistekniikka	20
Ympäristötoimi	20
Investoinnit	21
Kaupungin talous	22
Konsernitarkastelu.....	24
Arviointikertomuksen valtuustokäsittely	25
Keskeisimmät havainnot ja kehittämissuhteet	25
Allekirjoitukset.....	27

Puheenjohtajan katsaus

Arviointikertomus käsittelee aina mennyttä vuotta, mutta haluan tuoda omia huoliani kaupungin taloutta ja tulevaisuutta ajatellen.

Koko maailmaan koetteleva Korona-epidemia tulee vaikuttamaan myös meidän kaupungin talouteen. Kukaan ei osaa tarkasti ennustaa esim. valtionosuuksien toteutumisesta, koska valtio velkaantuu hälyttävällä vauhdilla. Yritysten vaikeista olosuhteista johtuen työttömyys lisääntyy ja sote-puolen kulut kasvavat sekä verotulot vähenevät. Myös vuosia kestäneestä asukasluvun vähenemisestä johtuen verotulojen ennustettavuus on erittäin hankalaa. Meidän on edelleen huolehdittava kaikkien kuntalaisten perusturvasta osoittamalla JIK ky:lle tarvittavat resurssit palvelujen turvaamiseksi.

Viime vuonna saimme useammankin kerran lukea Kurikan osakesalkun suuruudesta ja saaduista osingoista. Kuitenkaan meillä ei ole varaa huolehtia JIK Ky:n kuntalaisille tarjoamasta perusturvasta hyväksymällä alimitoitettuja talousarvioita. Huomioitava on mielestäni myös tulevat osingot, koska ei ole todellakaan varmaan maksavatko yhtiöt tulevaisuudessa osinkoja samalla tavalla. Yhtiöt voivat myös jättää osan osingoista turvaamaan yhtiön vakavaraisuutta! Meidän on huolellisesti harkittava tulevien vuosien investointeja ja käyttömenojen kasvua.

- AVOIMUUS - Toivon avoimempaa yhteistyötä virkamiesten ja luottamushenkilöiden kesken päätettäväksi tulevien asioiden osalta. Olen todella huolissani kaupungin taloudesta, koska haluan turvata Kurikan säilymisen itsenäisenä kuntana satojen vuosien ajan. Monia hyviä asioita on viety eteenpäin ja kehitetty kaupungissa viime vuonna. Mielestäni Kurikka on sijainniltaan hyvässä paikassa.

-ROHKEUS- Meidän pitää vain osata hyödyntää meidän sijainti lähellä Seinäjokea ja Vaasaa. Meillä on tarjota edullisempia tontteja asumiseen. Kaunis luonto hyvine sivistyspalveluineen ja monipuolisine kulttuuri- ja harrastemahdollisuuksineen.

-YHTEISÖLLISYYS- Haluan tuoda esiin huoleni siitä, ettemme saa kaupungilta selkeitä ohjeita, kuinka toimimme luottamustehtävissä kuntarajojen ulkopuolella yhteisen Kurikan parhaaksi.

Tätä arviointikertomusta laadimme pienessä ryhmässä poikkeuksellisissa oloissa. Tarkastuslautakunnan jäsenillä oli mahdollisuus kommentoida kertomusta arvioinnin eri vaiheissa. Sitteen koko lautakunta yhdessä kävi läpi kertomuksen ja tarvittavien muutosten tai lisäysten jälkeen hyväksyi arviointikertomuksen.

Kiitos virkamiehille, lautakunnan jäsenille ja uudelle sihteerillemme hyvästä yhteistyöstä. Hyvää kesää ja terveyttä!

Anna-Liisa Myllymäki
puheenjohtaja

Tarkastuksen järjestäminen

Lautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. **Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.** Kuntalain lisäksi tarkastuslautakunnan tehtävistä määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä.

Lautakunnan kokoonpano

varsinaiset jäsenet

Myllymäki Anna-Liisa, pj.
Nyysti Kaija, vpj.
Alakoski Sirpa
Alkula Martti
Harju Aulis
Keski-Valkama Pauli
Kivistö Hannu-Pekka
Niemi Anna-Kaisa
Ranta Anita

henkilökohtaiset varajäsenet

Ranta Mervi
Kohtakangas Maarit
Korpela Aija
Uimonen Kari
Koivisto-Rajala Mari
Tiittanen Teppo
Latvala Ahti
Kytösaari Veikko
Leppälä Heli

Lautakunnan sihteerinä on kevään 2019 toiminut arkistosihteeri Aila Pienimäki ja syksyllä sihteerinä jatkoi arkistosihteeri Paula Hietikko.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 21.3.2016 valinnut vuosien 2016–2018 lakisääteistä hallinnon ja talouden tarkastusta suorittamaan JHTT-yhteisö PwC Julkistarkastus Oy:n. Optio sopimuksen jatkamiselle vuosille 2019–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 11.6.2018. KPMG Julkistarkastus Oy on ostanut PwC Julkistarkastus Oy:n keväällä ja he ilmoittavat 14.10.2019 saapuneella kirjeellään vastuunalaisen tilintarkastajan vaihtumisesta.

Lautakunnan toiminta

Lautakunta piti 14 kokousta vuonna 2019. Arvioinnin painopistealueena oli elinvoimatoimiala.

Kokouksissaan lautakunta on kuullut kaupungin toimintaan ja talouteen liittyvissä asioissa, johtavia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita sekä eri toimialueiden esimiehiä.

Kaupunginvaltuuston asettamia tavoitteita ja niiden toteutumista on seurattu kaupunginhallituksen antaman toimintakertomuksen ja toimielinten pöytäkirjojen avulla sekä muilla tavoin koko kaupungin osalta.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Valtuuston asettamat tavoitteet ja niiden toteutumisen arviointi

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen avulla kunnan toiminnan tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että toiminta on tuloksellista, tiedonsaanti luotettavaa ja että toimintaperiaatteita noudatetaan.

Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen on kuvattu tasekirjassa.

Vuoden 2018 arviointikertomuksen käsittely, toimenpiteet ja kommentit

Valtuusto antoi 11.11.2019 lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen huomioihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että liitteeseen kerätyt vastukset arviointikertomukseen oli huolellisesti ja hyvin laadittu.

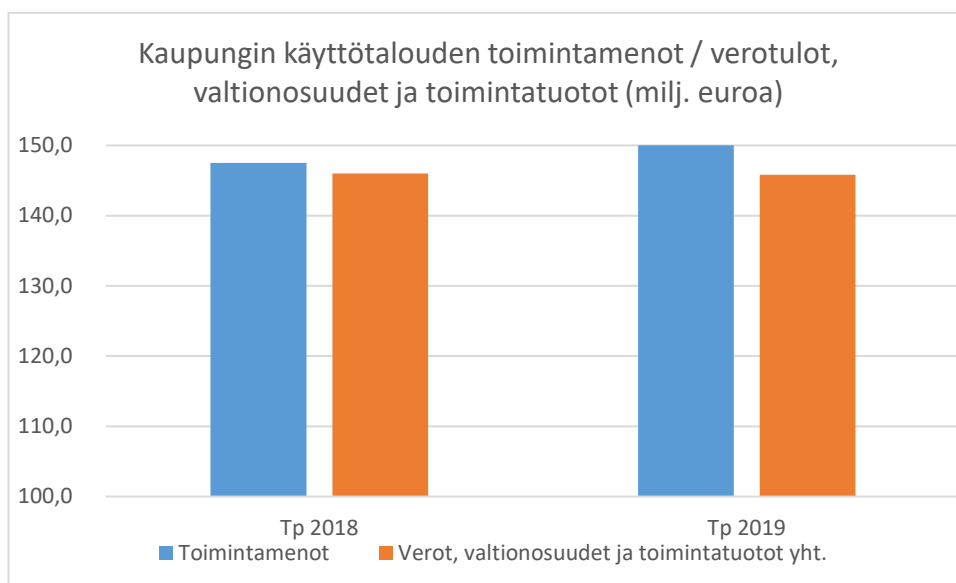
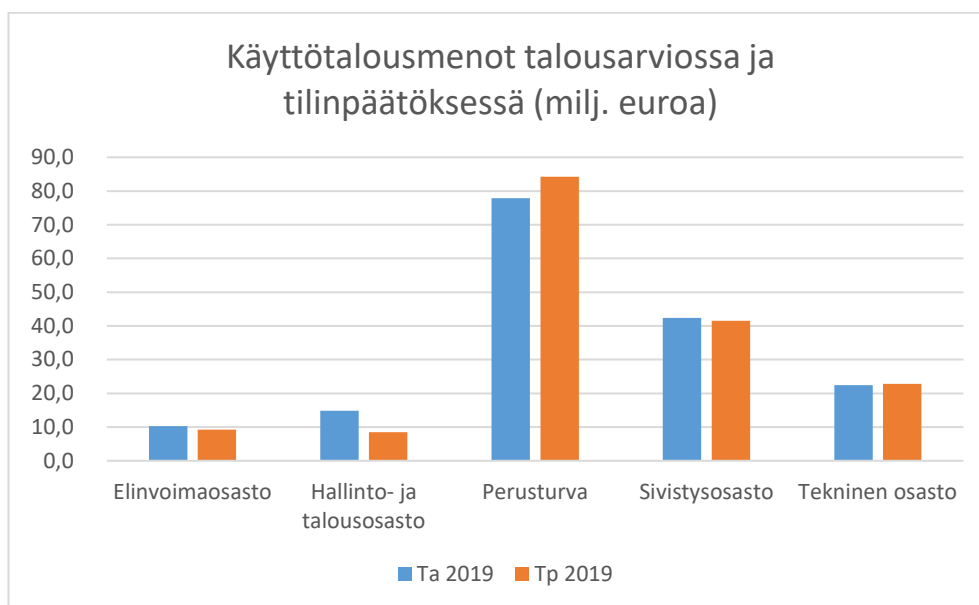
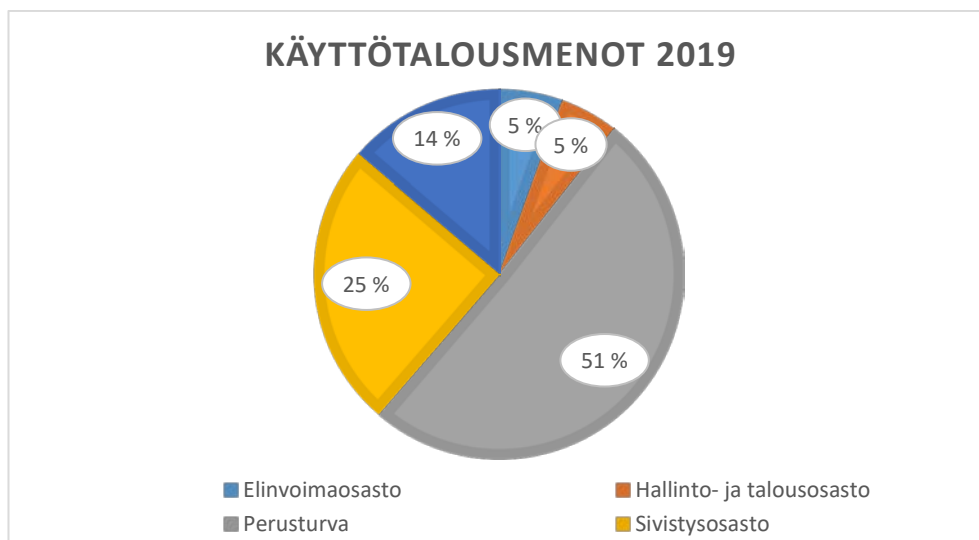
Yleistä

Kurikan kaupunki ja Jalasjärven kunta on yhdistynyt 1.1.2016, vuosi 2018 oli yhdistymissopimuksen viimeinen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.9.2019 kuntaliitosavustusmäärärahojen käytön vuosilta 2016-2018 yhteensä 4 000 000 euroa seuraaviin kohteisiin:

- palkkojen harmonisointiin 218 000 euroa
- tietohallinnon investointeihin 146 000 euroa
- Magneetin risteysalueen kehittämiseen 1 824 000 euroa
- Jalasjärven terveystalouden peruskorjaukseen 1 270 000 euroa
- Tokerotien sillan rakentamiseen 542 000 euroa.

Kuntarakennelain mukainen yhdistymisavustusten käyttöselvitys on toimitettu Valtiovarainministeriöön 12.12.2019.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikauden seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätös allekirjoitettiin 30.3.2019.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2019 muuttaa Kurikan kaupungin poistosuunnitelmaa siten, että 31.12.2020 mennessä tehtyjen hallinto- ja laitosrakennusten suunnitelman mukaisena poistoaikana käytetään 1.1.2020 alkaen 30 vuotta (aik. 40 v.). Tilinpäätöksen yhteydessä tehtiin alaskirjauksia, joiden suuruus oli yhteensä 8 075 764 euroa. Tämä heikentää vuoden 2019 tulosta kahdeksalla miljoonalla eurolla, mutta tervehdyyttää rakennusten tasearvoa vastaavalla summalla.

Kuntien verokertymä on jäänyt maanlaajuisesti tavoitteista. Kurikan osalta verotulot alittivat talousarvion yli 2,7 miljoonaan euroa. Verohallinnon mukaan tämä johtuu verokorttiuudistuksesta ja tulorekisterin ongelmista. Ennakonpidätykset eivät uudistuksista johtuen olleet ennakoidulla tasolla, mutta kertymä korjaantuu vuosien 2020 - 2021 aikana.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 61 §:n mukaan toimielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista. Mikäli seurannan perusteella arvioidaan, etteivät palvelu- ja vuosisuunnitelmassa asetetut tavoitteet toteudu tai määrärahat eivät muutoin riitä, toimielimen tulee päättää palvelu- ja vuosisuunnitelman tarkistuksesta, jolla rahoitustarve katetaan palvelu- ja vuosisuunnitelman uudelleen kohdentamisella, tai valtuustolta on anottava lisärahoitusta.

- *Tarkastuslautakunta edellyttää nopeampaa toimintaa johtoryhmän esityksestä organisaatio- ja esimiesrakenteesta, joka on tehty 26.9.2018 ja käsitelty loppuvuonna 2018 sekä yhteistoimintaryhmässä että henkilöstöjaostossa.*
- *Kaupungin palkkojen ja palkkioiden määrä oli 1,7 % enemmän kuin edellisenä vuonna, vaikka vakinaista henkilöstöä oli vähemmän.*

Elinvoimaosasto

Elinvoimaosaston palveluihin kuuluvat elinvoimalautakunnan alaisuudessa toimiva kehittämysyksikkö, maaseututoimi sekä maatalousyrittäjien lomituspalvelut.

Elinvoimaosaston vuoden 2019 toimintakulut ovat 9,2 milj. euroa ja toimintatuotot 8,2 milj. euroa.

Kehittämysyksikkö toimii uuden elinvoimalautakunnan alaisuudessa ja vastaa lautakunnan asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta.

Lautakunnan tehtävät:

- Kasvattaa kaupungin veto- ja elinvoimaa
- Edistää kaupungin vuorovaikutusta yritysten kanssa
- Lisätä asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia
- Kasvattaa kaupungin tunnettuutta ja positiivista imagoa
- Edustaa kaupunkia Kurikan tapahtumissa
- Koordinoida kaupungin kansainvälistymistä ja ystävyyskaupunkitoimintaa

- Tehdä aloitteita elinkeinoelämän, hyvinvoinnin ja kulttuurin kehityshankkeista ja ohjata niiden valmistelua
- Seurata yritysten, yhdistysten ja kaupungin asukkaiden tyytyväisyyttä kaupungin tarjoamiin palveluihin ja tehdä esityksiä palvelun kehittämiseksi
- Arvioida toimintaansa säännöllisesti

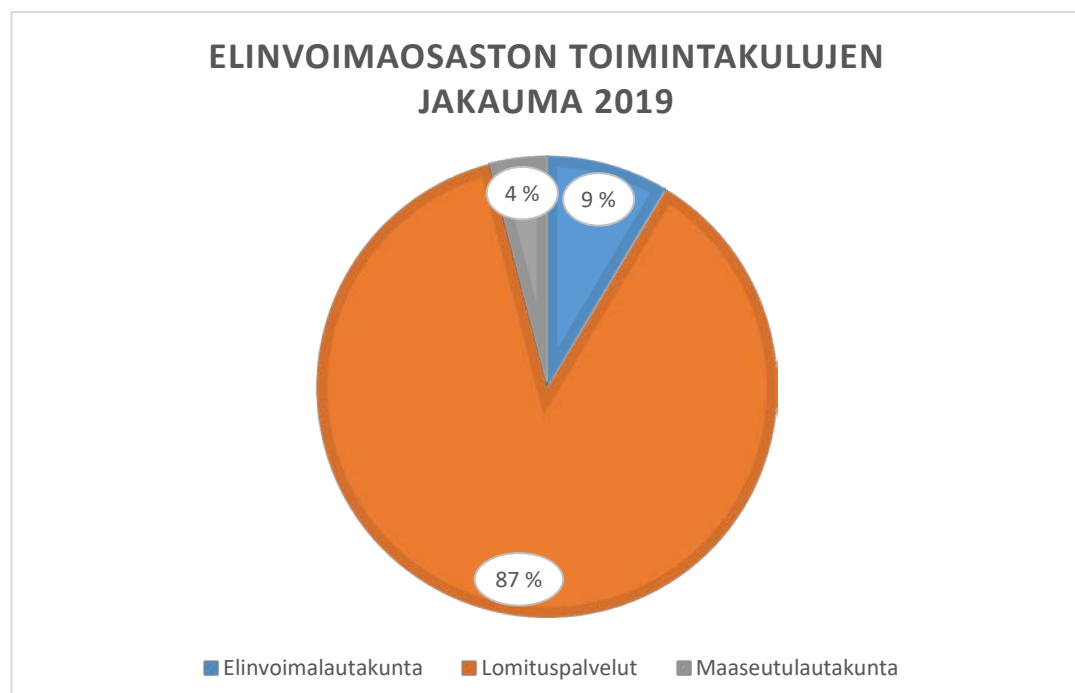
Kehittämistoimi toteuttaa valtuuston hyväksymää elinvoimaohjelmaa 2018–2021 ja sen pohjalta laadittua kehittämisohjelmaa. Elinvoimaohjelma on osa kaupunkistrategiaa, jonka yksi strateginen painopiste 2019-2025 on yrittäjä-Kurikka. Kehittämistiimi vastaa kehittämisohjelman laadinnasta ja toimenpiteiden toteuttamisesta elinvoimalautakunnan tehtäväkentän puitteissa. Yrityspalvelupiste FORMU tarjoaa yhteistyökumppaniensa kautta kattavat yrityspalvelut yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville.

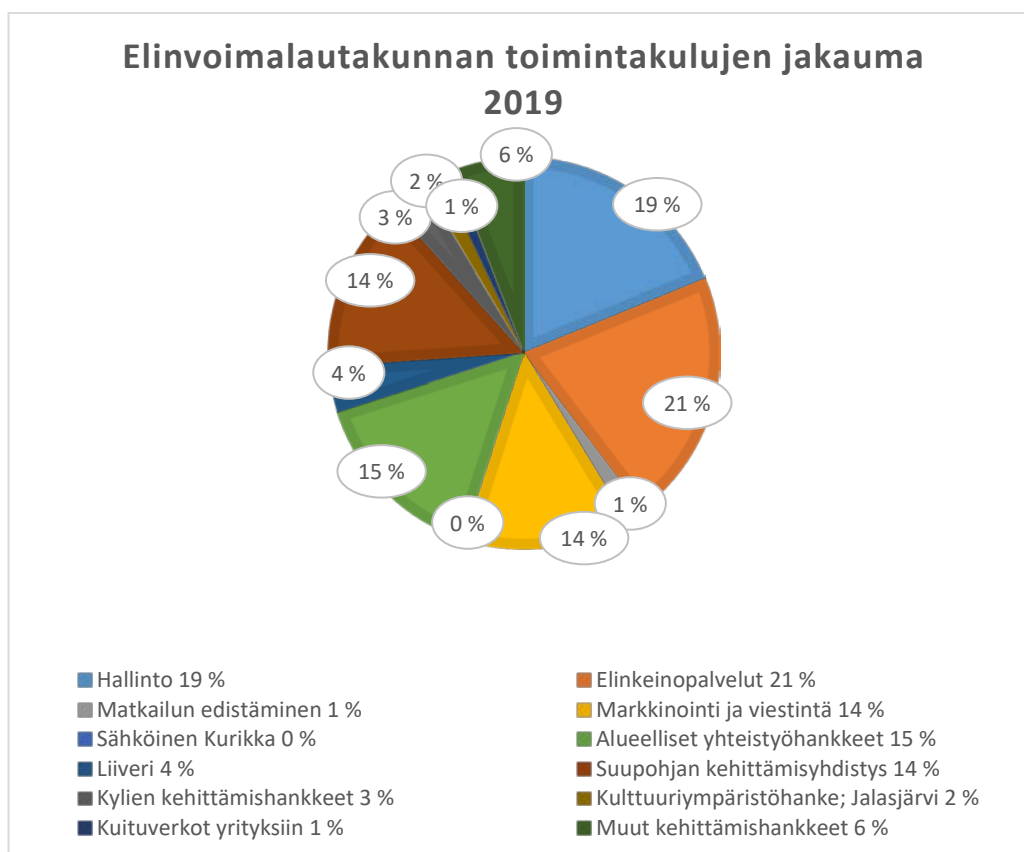
Palvelut koostuvat mm. kaupungin elinkeinotoimesta ja hanketoimijoista, SeAMK maakuntakorkeakoulusta, Leaderista ja Uusyrityskeskuksesta. Maaseutupalvelut tuottavat osana kehittämispalveluja maaseutuhallintoon ja maaseudun kehittämiseen liittyviä palveluja yrityksille ja asukkaille.

Tärkeimmät toimenpiteet

- Elinvoimalautakunnan määrittelemät painopisteet
- Magneetin alueen markkinointi
- Kurikan Kampuksen vetovoiman lisääminen, yritys yhteistyön edistäminen ja tapahtumien järjestämisessä tukeminen.

Elinvoimaosastolla oli 31.12.2019 palvelussuhteessa 135 vakinaista työntekijää eli 16 % kaupungin kaikista vakinaisista työntekijöistä. määräaikaista työntekijöitä elinvoimaosastolla oli 45. Edellä mainituista lomitustoimen palveluksessa oli 126 vakinaista (lomittajat 114 + hallinto 12) ja määräaikaista kuukausipalkkaisia lomittajia oli 9.

Kaupunginvaltuusto on 8.10.2018 hyväksynyt elinvoimaohjelman 2018–2021 ja kehittämissohjelman 2018–2021.

- *Tarkastuslautakunta edellyttää, että kehittämistiimin ehdotukset ja tulokset on kehityshankkeiden ja -asioiden osalta tuotava elinvoimalautakunnan käyttöön.*
- *Talousarviossa luvatut Magneetin alueen palvelutyöpaikkojen lisäykset eivät ole toteutuneet. Tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena konkreettisia toimia Magneetin alueen kehittämiseksi.*
- *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Kurikan Kampusta kehitetään myös kokous- ja tapahtumapaikkana.*
- *Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota matkailun edistämisen vähäiseen panostukseen huolimatta koko kaupungin hyvistä kohteista.*
- *Tarkastuslautakunta suosittelee, että kuituverkosta laajennetaan myös kanta-Kurikan ja Jurvan taajamiin. Jalasjärven taajamassa kuituverkko on melko kattava ja kuitusaatavuus yrityksille on hyvä. Tehtyjen kyselyjen vastauksista ilmenee, että yli 90 % kyselyihin vastanneista yksityisistä ja yrityksistä on valmis ottamaan valokuituliittymän.*
- *Kehittämissyhdystysten kanssa on tehty rahoituskauden loppuun saakka kestävä sopimus. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että kehittämissyhdystysten jäsenyys on tuotava kaupunginvaltuuston päätettäväksi ennen rahoituskauden loppumista.*
- *Hankintakalenteria ei ole vielä saatu nettisivuille. Tarkastuslautakunta pitää näkyvyyttä erittäin tärkeänä kurikkalaisille yrittäjille ja edellyttää suunnitelman toteuttamista.*

Hallinto ja talousosasto

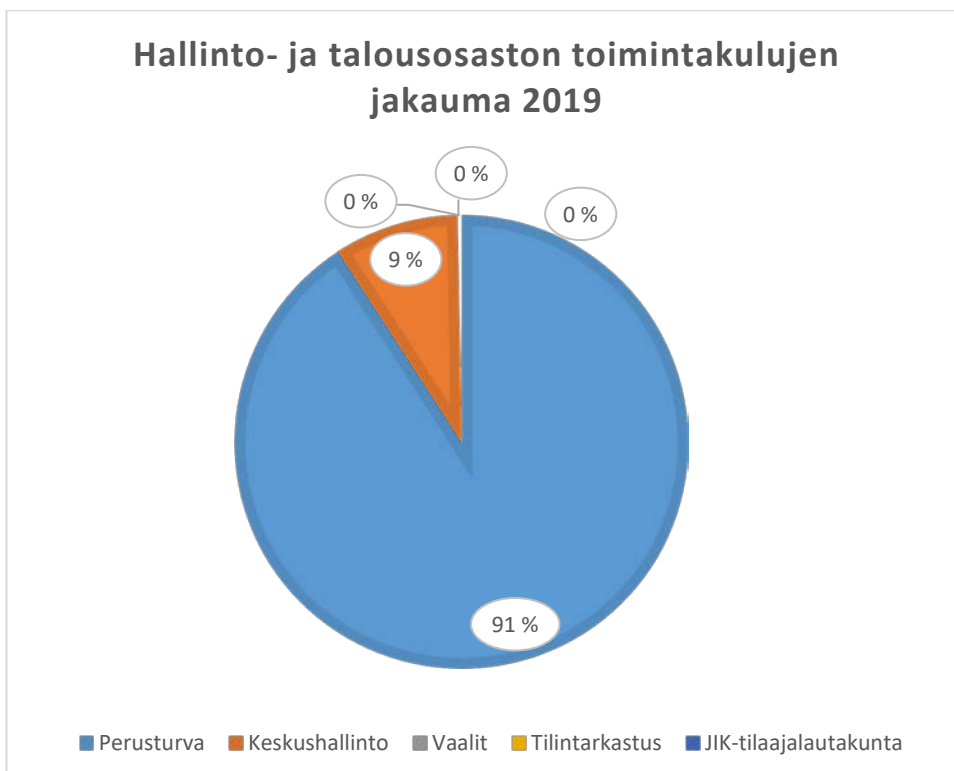
Hallinto- ja talousosaston talousarvioon sisältyvät vaalit, tilintarkastus, keskushallinto ja JIK-tilaajalautakunta. Keskushallintoon sisältyvät kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hallintopalvelut, toimistopalvelut, henkilöstö- ja taloushallinto, atk-palvelut sekä suurimpana kulueränä perusturva.

Terveys-, vanhus- ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu 1.1.2009 alkaen ja sosiaalipalvelut 1.1.2013 alkaen JIK-peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymältä. Perusturvan palveluiden tilaamisesta vastaa tilaajalautakunta.

Hallinto- ja talousosaston vuoden 2019 toimintakulut ilman perusturvaa olivat 6,1 milj. euroa ja toimintatuotot 0,4 milj. euroa. Perusturvan toimintakulut olivat 86,5 milj. euroa ja toimintatuotot 0,01 milj. euroa.

Talousarviossa 2019 on mainittu, että hallinnon tavoitteena on hyvä hallinto, jossa hyödynnetään nykyaikaista toimistotekniikkaa sekä tehdään yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Hallinto- ja talousosastolla oli 31.12.2019 palvelussuhteessa 46 vakinaista työntekijää eli 5,5 % kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä. Määräaikaista työntekijöitä oli vuoden lopussa hallinto- ja talousosaston palveluksessa 12.

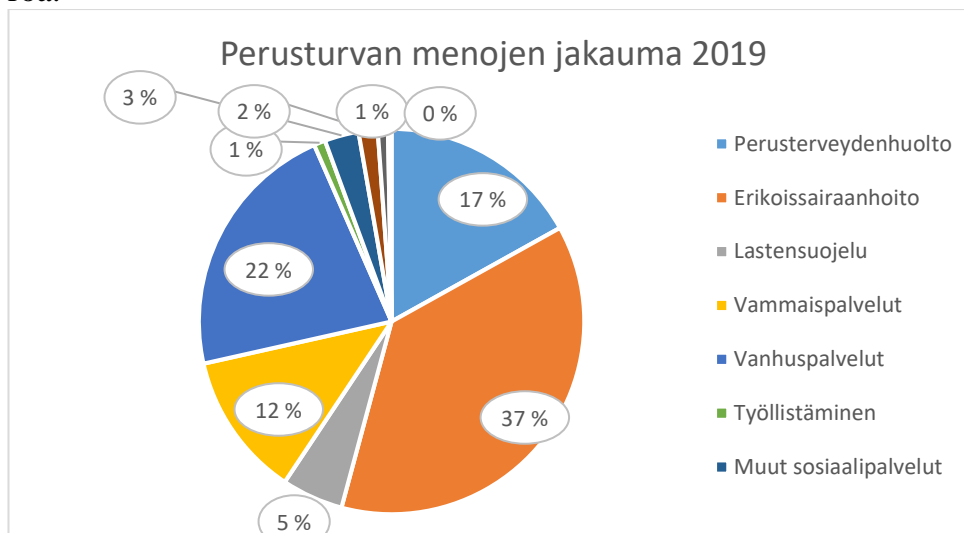

- *Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota sähköisen arkistoinnin tilanteeseen ja edellyttää lainmukaista eteenpäin menoa.*
- *Talouden tasapainotustyöryhmä on kokoontunut jo useamman vuoden ja tehnyt hyviä esityksiä. Tarkastuslautakunta suosittelee ehdotusten näkyvän talousarviota laadittaessa.*

Perusturva

Palvelusitoumuksena on mainittu laadukkaiden sosiaali- ja terveystalveluiden saaminen kuntalaisille oikea-aikaisesti ja määrällisesti oikein.

Perusturvan toimintakulut olivat 86,5 milj. euroa ja toimintatuotot 0,01 milj. euroa.

JIK ky:n tuottama perusterveydenhuolto on alittanut siihen varatut määrärahat. Ylitykset tilaajalautakunnan tilaamien palvelujen osalta ovat aiheutuneet erikoissairaanhoidosta ja vanhuspalveluista. Lisäksi sosiaalitoimen piiriin kuuluvista kaupunginhallituksen tilaamien palvelujen menoista ovat ylittyneet mm. lastensuojelun, muiden sosiaalipalveluiden ja vammaispalvelun menot.

Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista (980/2012) 5 §:ssä määrätään suunnitelmasta ikääntyneen väestön tukemiseksi. Lain mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Lain mukaan suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain. JIK ky:n, johtokunta on 25.10.2019 on hyväksynyt Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteen sovitettun palvelukokonaisuussuunnitelman vuosille 2019-2025.

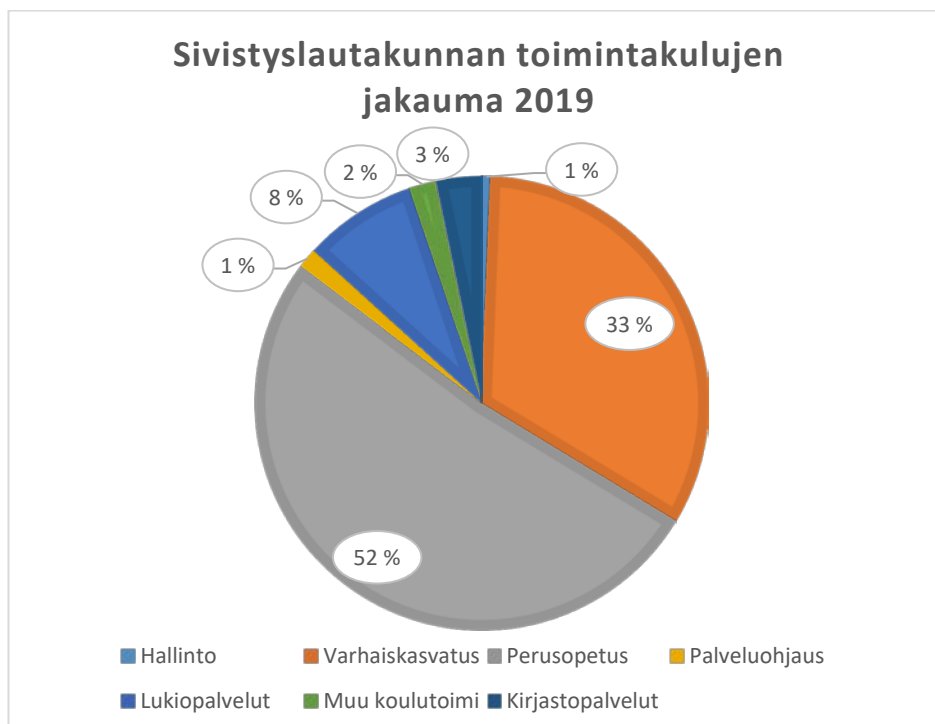
- *Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota nollabudjettiin erikoissairaanhoidon osalta, vaikka kustannukset ovat realistisesti kasvavia.*
- *Omistajaohjausta on selkiytettävä ja omistajan tahtotilaa on tuotava tarkemmin esiin paikallisille sekä maakunnallisille päättävillä elimillä yli puoluerajojen.*
- *Tilaajalautakunnan on kiinnitettävä huomiota talousarviota laadittaessa, että suoritteita verrataan edellisiin tilinpäätöksiin.*
- *Tilaajalautakunnan hyväksymää palvelusuunnitelmaa ikääntyneen väestön tukemiseksi on tuotava kaupunginvaltuustolle tiedoksi.*
- *Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota kuntouttavan työtoiminnan suoritteiden vähyyteen.*

Sivistysosasto

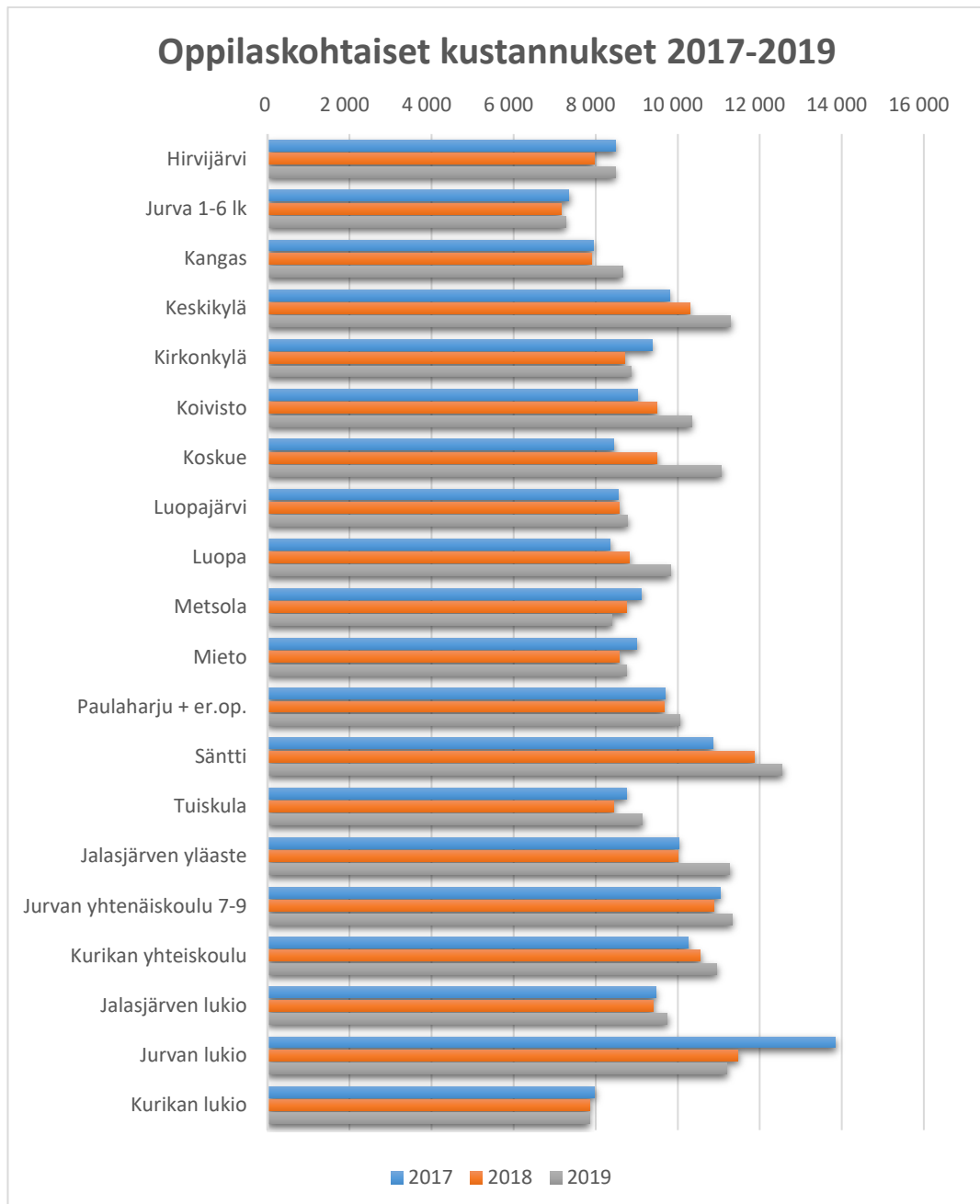
Sivistysosaston toimialaan kuuluvat sivistystoimi, varhaiskasvatuspalvelut, kirjasto, liikunta- ja nuorisotoimi sekä kulttuuritoimi.

Sivistysosaston vuoden 2019 toimintakulut olivat yhteensä n. 41,5 milj. euroa ja toimintatuotot n. 3 milj. euroa.

Sivistysosastolla oli 31.12.2019 palvelussuhteessa 473 vakinaista työntekijää eli 57 % kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä. Määräaikaista työntekijöitä oli vuoden lopussa sivistysosaston palveluksessa 137.

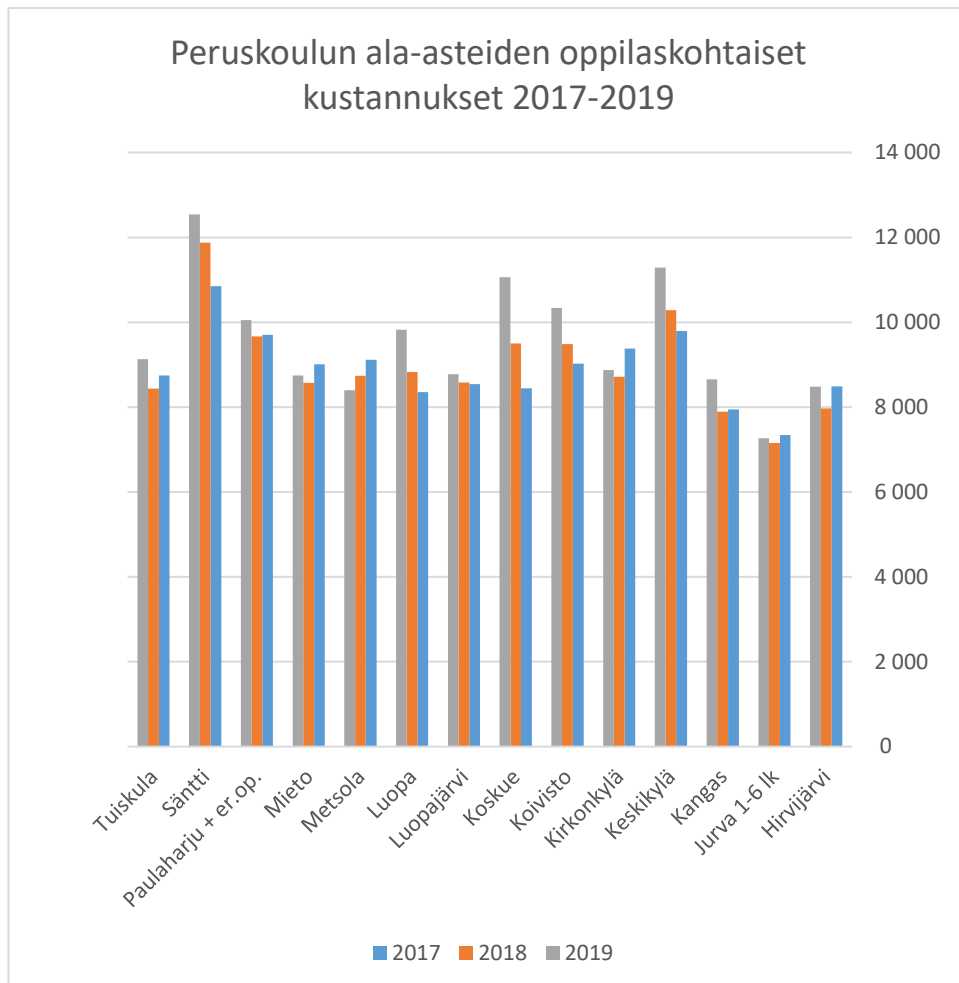
- *Koulujen 8.10.2018 § 59 tehdyt lakkauttamispäätökset ovat voimassa. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että päätös väistötiloista Keskikylän, Sänttin ja Tuiskulan osalta on tuotava valtuuston päätettäväksi? Huomioitava talousarviossa mahdolliset lisäkustannukset em. koulujen kuljetusten osalta.*

Laskelmassa ei ole huomioitu valtionosuuksia eikä muitakaan tuloja ja tuottoja, ainoastaan käyttömenot.

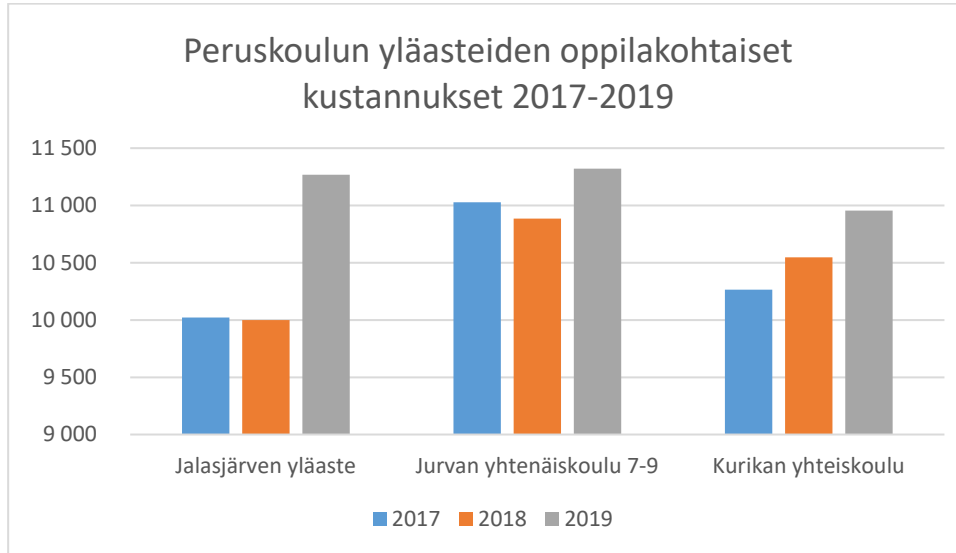
Peruskoulun ala-asteiden oppilasmäärät 2017–2018

Peruskoulun ala-asteet	Oppilasmäärä keskiarvo 2018–2019	Oppilasmäärä keskiarvo 2017–2018
Hirvijärvi	52,0	54,5
Jurva 1-6 lk	223,0	223,0
Kangas	129,0	132,0
Keskikylä	29,0	31,5
Kirkonkylä + erityisopetus	236,5	250,5
Koivisto	55,5	63,5
Koskue	43,5	49,0
Luopajärvi	72,0	68,5
Luopa	55,5	63,5
Metsola	55,5	47,5
Mieto	80,0	84,5
Paulaharju + erityisopetus.	261,5	265,0
Säntti	29,0	30,5
Tuiskula	44,0	45,5

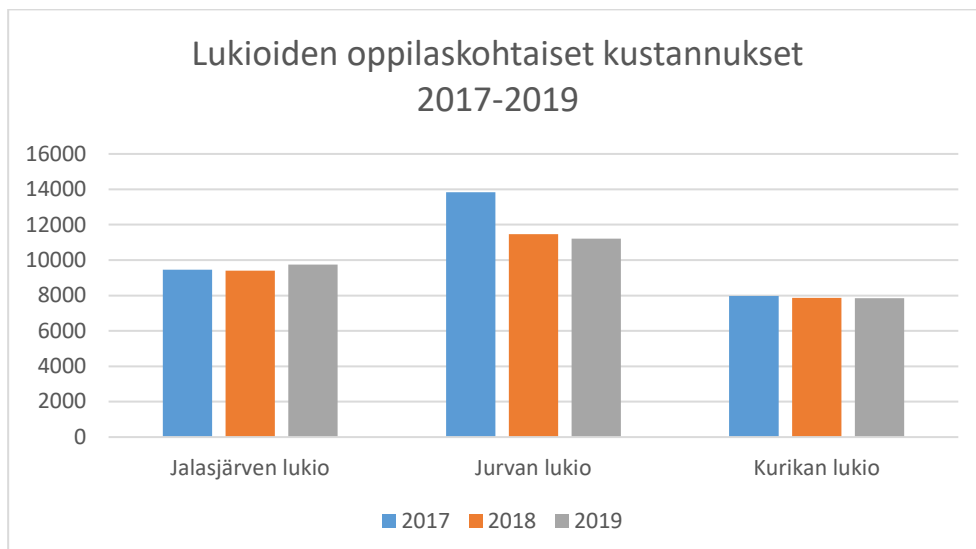
Peruskoulun yläasteiden oppilasmäärät 2016–2018

Peruskoulun yläasteet	Oppilasmäärä keskiarvo 2018–2019	Oppilasmäärä keskiarvo 2017–2018
Jalasjärven yläaste	247,0	262,0
Jurvan yhtenäiskoulu 7-9	123,0	123,0
Kurikan yhteiskoulu	353,5	341,5

Lukioiden oppilasmäärä 2016–2018

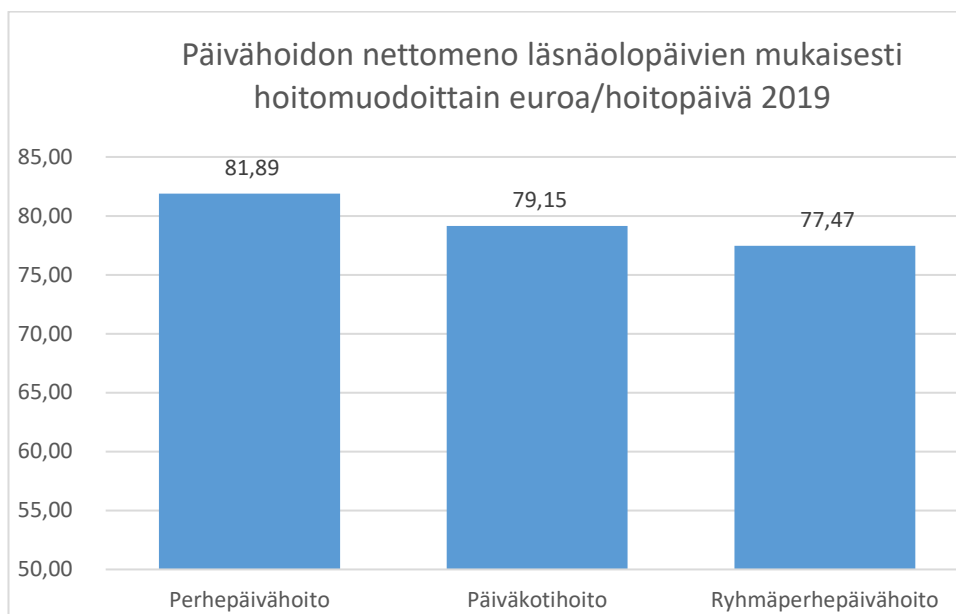
Lukiot	Oppilasmäärä keskiarvo 2018–2019	Oppilasmäärä keskiarvo 2017–2018
Jalasjärven lukio	109,0	107,5
Jurvan lukio	58,0	53,0
Kurikan lukio	192,5	153,5

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat lasten päivähoito, esiopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminta. Varhaiskasvatuspalveluissa oli vakinaista henkilöstöä 200 ja määräaikaista 37.

Vuonna 2019 kaupungilla toimi 10 päiväkotia. Päiväkotien lisäksi Koskuella toimii ryhmäperhepäiväkoti Poutapilvi ja Kurikan keskustassa avoin päiväkotito SoPeVa.

Esiopetuslapsen hinta / vuosi 7632,49 euroa, 20.9. tilastointipäivänä 218 lasta.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 12,6 milj. euroa ja toimintatuotot 1 milj. euroa.

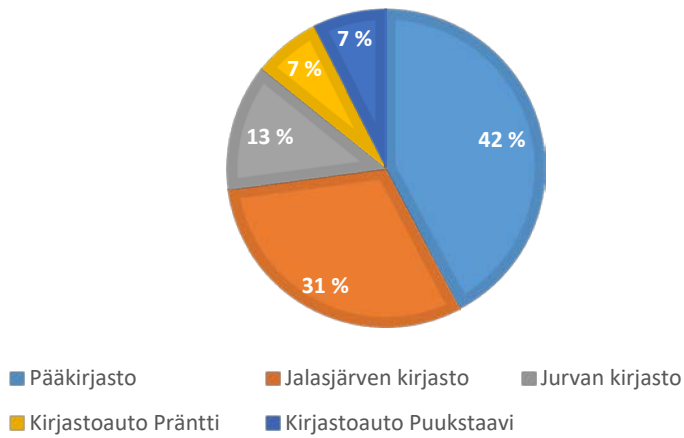
Varhaiskasvatuksessa aloitettu lain edellyttämä henkilöstörakenneselvitys ja sen aiheuttama muutos on lähtenyt käyntiin. Päteviä varhaiskasvatuksen opettajia on ollut niukasti hakijoissa, mutta lähes kaikki vakituiset paikat on saatu täytettyä pätevillä opettajilla.

- *Lähiesimiesten tehtäväkuvien ja vastualueiden muuttaminen on aloitettu 1.1.2019.*
- *Mobiilileimausten käyttöönottoprosessi on aloitettu uudelleen elokuulla 2019 ja tarkoitus on ottaa se käyttöön loppuvuoden aikana.*

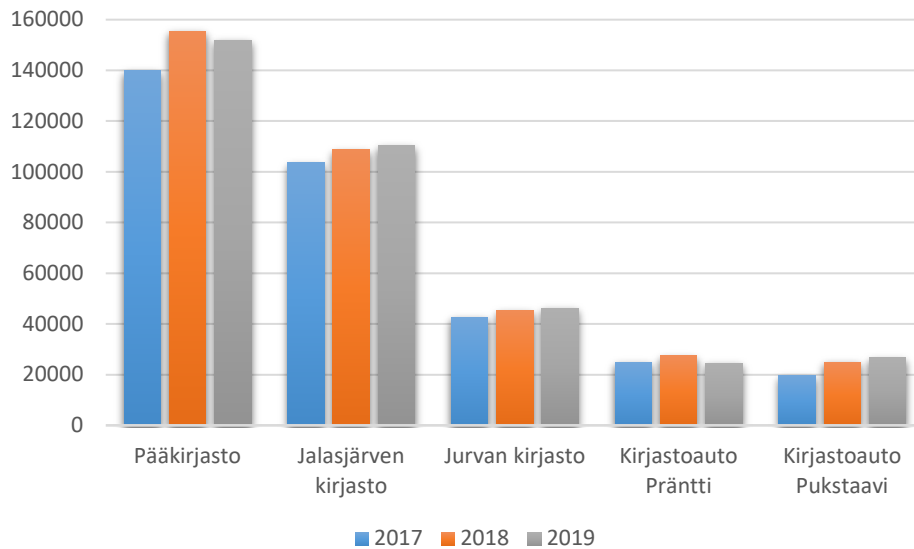
Kirjastopalvelut

Kirjasto on sivistyksen peruspalvelua, joka edistää alueensa asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia elämyksiin, tietojen ja taitojen hankintaan sekä kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Kirjasto tarjoaa maksutta käytettäväksi kokoelmat, ajanmukaiset tiedonhakumenetelmät, kirjastotilat ja henkilökunnan asiantunteumuksen.

Kirjastoaineistojen lainausten jakautuminen 2019

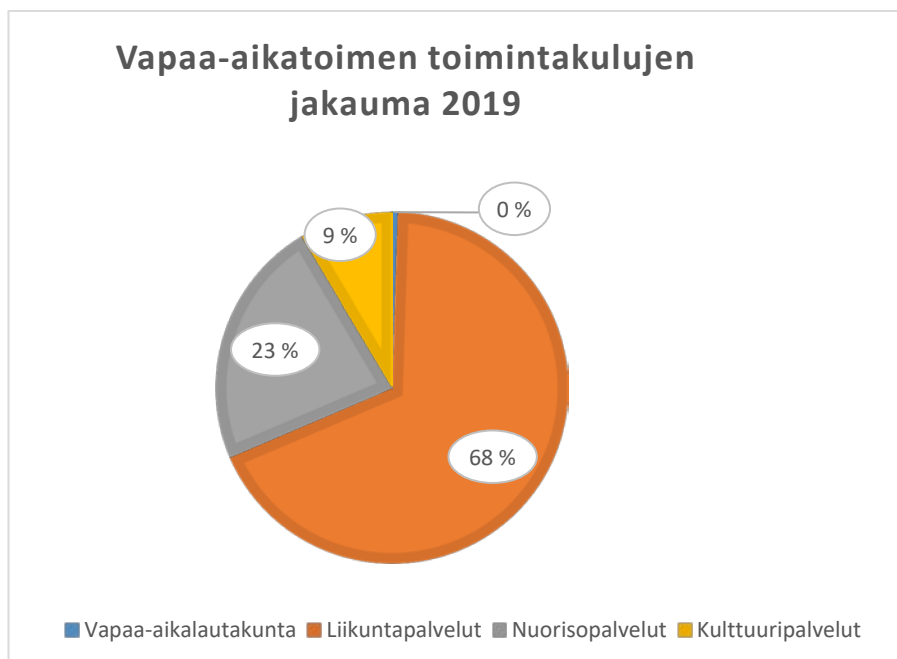
Kirjastoaineistojen lainaukset 2017-2019

- *Kampuksen kirjastopiste otettiin käyttöön alkusyksyllä.*

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimeen kuuluvat vapaa-aikalautakunta, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja kulttuuripalvelut.

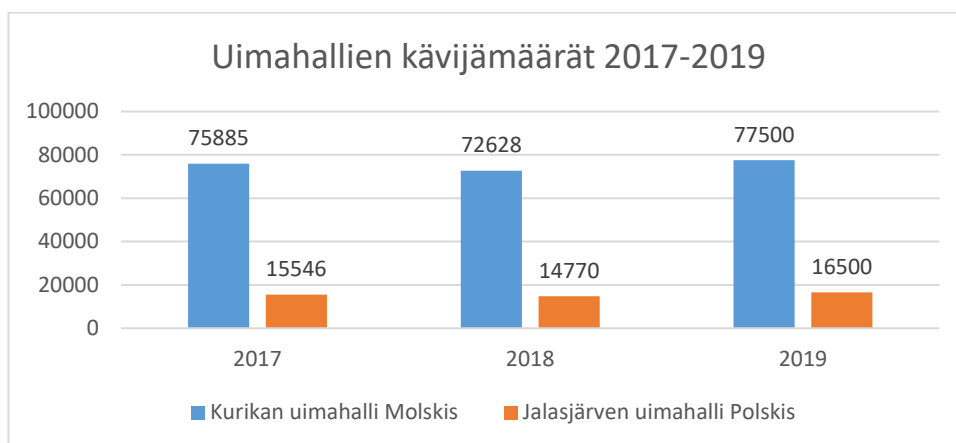

Vapaa-aikatoimen toimintakulut olivat 3,5 milj. euroa ja toimintatuotot 0,5 milj. euroa.

Liikuntapalvelut

Liikuntatoimen tehtävänä on kuntalaisten aktivointi liikuntaan sekä liikunta-paikkojen ja alueiden ylläpito.

Liikuntapalvelujen toimintakulut olivat 2,4 milj. euroa ja toimintatuotot 0,3 milj. euroa.

- *Palveluseteleitä yli 65- vuotiaiden ohjattuun ja tavoitteelliseen voimaharjoitteluun käytettiin aktiivisesti*
- *Molskiksessa testiin otettu virtuaalivesijumppaohjelma on saanut innostuneen vastaanoton.*

Nuorisopalvelut

Nuorisolain tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Hyvinvoiva Kurikka: Kaikille nuorille mahdollisuus osallistua nuorisotoimen palveluihin.

Nuorisopalvelujen toimintakulut olivat 0,8 milj. euroa ja toimintatuotot 0,2 milj. euroa.

- *Ohjaamotoiminta on ollut käynnissä toukokuusta 2018 lähtien viikoittain, mutta ohjausryhmä ole kokoontunut kertaakaan.*

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritoimintalain mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa.

Kulttuuripalvelujen toimintakulut olivat 0,3 milj. euroa ja toimintatuotot vain 874 euroa. Talousarviossa vuodelle 2019 on arvioitu toimintatuottoja kertyvän 9 032 euroa. Vuonna 2018 toimintatuottoja kertyi 555 euroa.

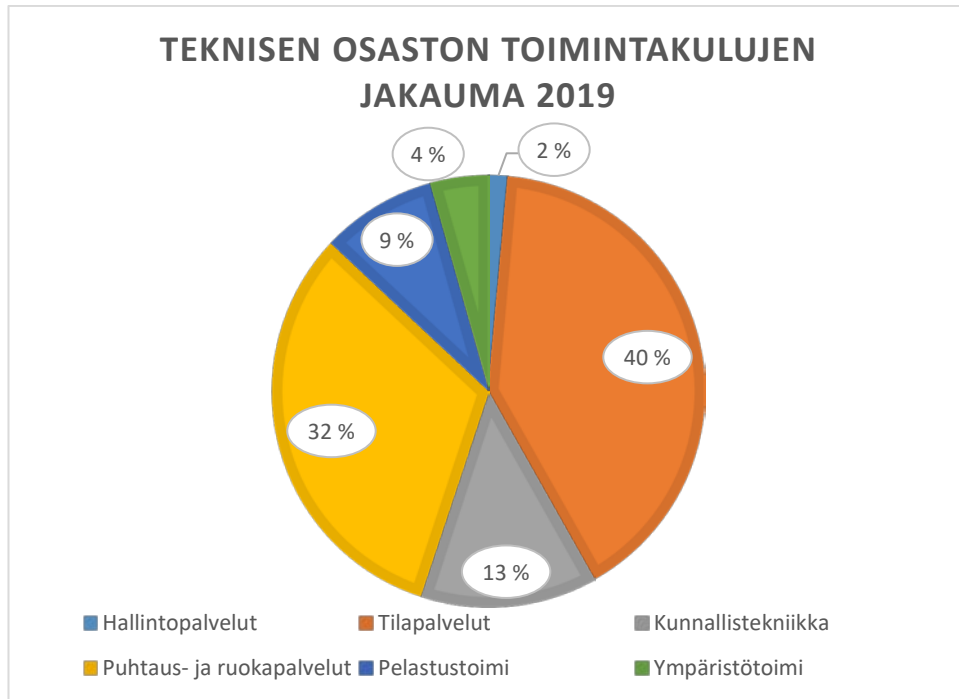
- *Toimintatuottoja ei ole arvioitu edellisen tilinpäätöksen mukaan. Edelleen esitettiin talousarviossa, mutta jäivät toteutumatta.*

Tekninen osasto

Tekninen osasto jakautuu tekniseen toimeen ja ympäristötoimeen. Teknisen toimen vastuualueita ovat teknisen toimen hallintopalvelut, tilapalvelut, maanrakennus, puhtaus- ja ruokapalvelut, kunnallistekniikka ja pelastustoimi. Ympäristötoimen vastuualueet ovat rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta sekä maankäyttö.

Teknisen osaston vuoden 2019 toimintakulut olivat yhteensä 22 milj. euroa ja toimintatuotot 21 milj. euroa.

Teknisellä osastolla oli 31.12.2019 palvelussuhteessa 180 vakinaista työntekijää eli 22 % kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä. Määräaikaisia työntekijöitä oli vuoden lopussa teknisen osaston palveluksessa 45. Kesäaikana tekninen osasto työllistää määräaikaisesti noin 60 nuorta.

- *Tekniseltä osastolta löytyy notkeutta nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja uusien asioiden käsittelyyn ottamisessa, huolimatta poliittisista päätöksistä.*

Tilapalvelu

Tilapalvelun tehtävänä on kaupungin omistamien kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitotyöt sekä vastaaminen kiinteistöjen peruskorjauksista ja uudisrakentamisesta.

Tilapalvelujen toimintakulut olivat 9,2 milj. euroa ja toimintatuotot 12,8 milj. euroa.

- *Tyhjiä tiloja saatiin vähennettyä. Tarkastuslautakunta toivoo, että edelleen sama kriittisyys tilojen tarpeellisuudesta jatkuu.*
- *Sisäilmaongelmien vuoksi kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2019 oli, että käynnistetään väistötilojen suunnittelu ja hankinta Jalasjärven alueelta koulukeskuksen käyttöön välittömästi ajalle 1/2020-8/2022. Tarkastuslautakunta on huolestuneena seurannut valtuuston päätösten hidasta toimeenpanemista koulutilojen osalta.*

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Puhtaus- ja ruokapalveluiden vastualueen tehtävänä on vastata Kurikan kaupungin puhtaus- ja ruokapalveluista. Lisäksi palveluja myydään JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymälle eri toimipisteissä Kurikan alueella.

Puhtaus- ja ruokapalveluiden toimintakulut olivat n. 7,3 milj. euroa ja toimintatuotot 7,8 milj. euroa.

Kunnallistekniikka

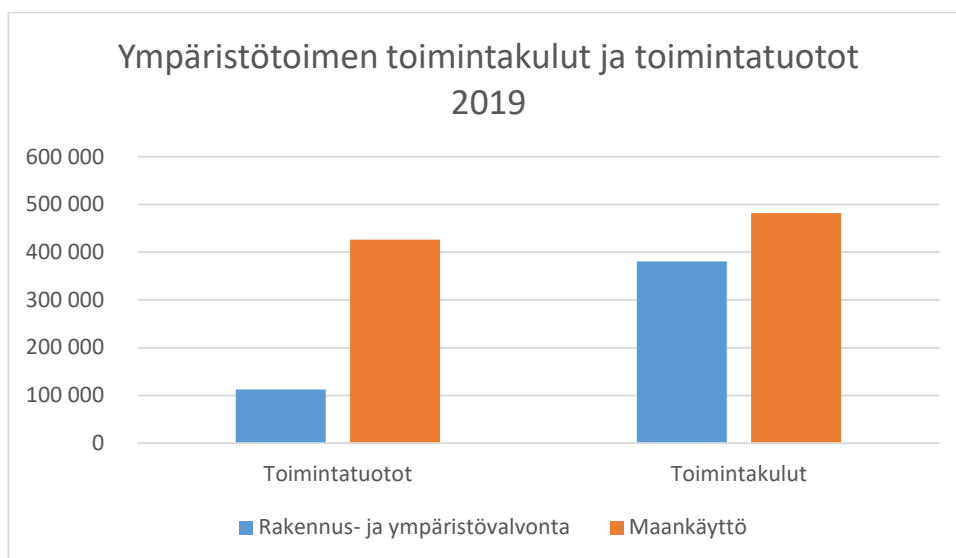
Kunnallistekniikan tehtävänä on mm. ylläpitää, rakentaa ja rakennuttaa kaupungin kadut, katu- ja tievalaistus, torit, puistot, liikunta ym. yleiset alueet.

Kunnallistekniikan toimintakulut olivat n. 3 milj. euroa ja toimintatuotot 0,6 milj. euroa.

Ympäristötoimi

Kaupungin strategian mukaan maankäyttötoimialueen päämääränä on, että kaupungin maapolitiikka, maankäytön suunnittelu ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen mahdollistavat monipuolisia rakentamis- ja asumismahdollisuuksia. Rakennus- ja ympäristövalvonta seuraa ja toteuttaa lupien sekä ilmoitusten käsitelyssä lainsäädännön kehitystä.

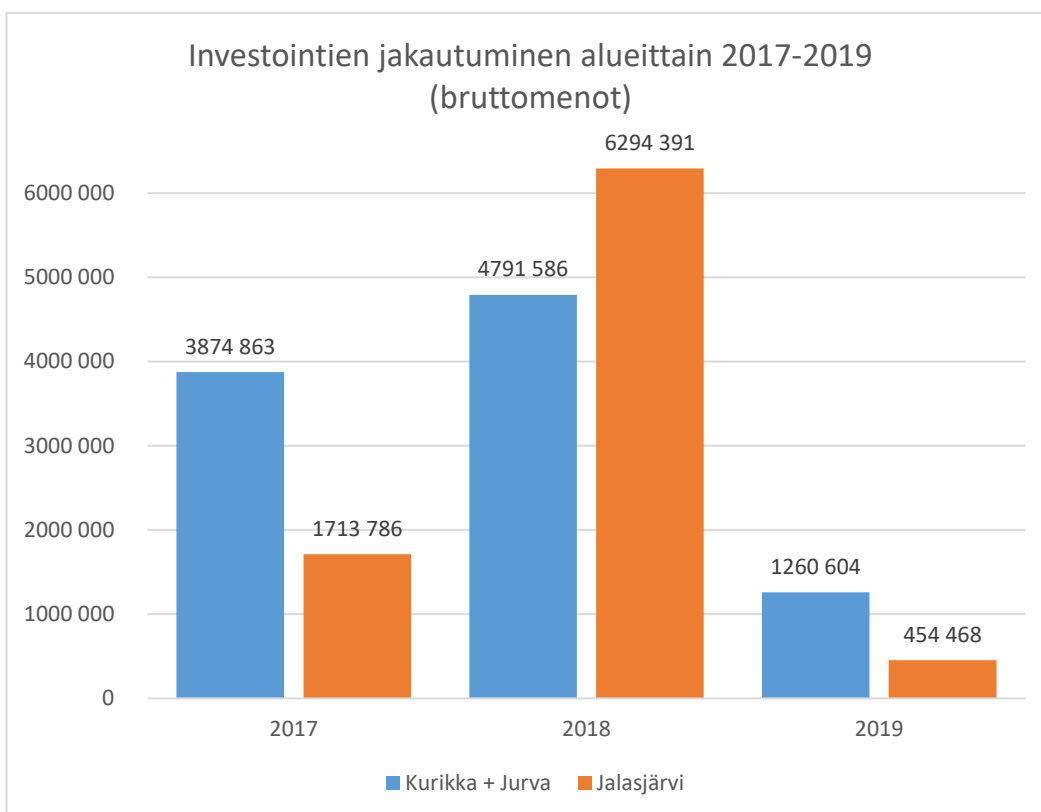
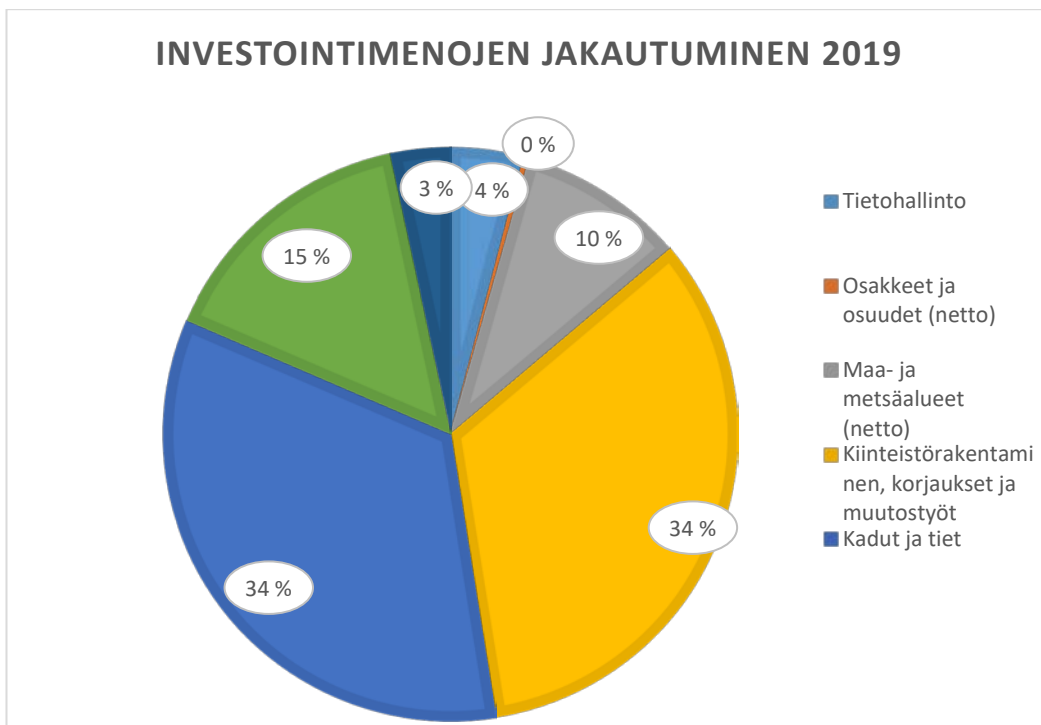
Vuonna 2019 myytiin 2 asuntotonttia ja 1 teollisuustontti. Kaupungilla on kaava-alueilla vapaita omakotitontteja yhteensä 139, rivitalotontteja 22 ja valmiiksi lohkottuja teollisuustontteja 1.

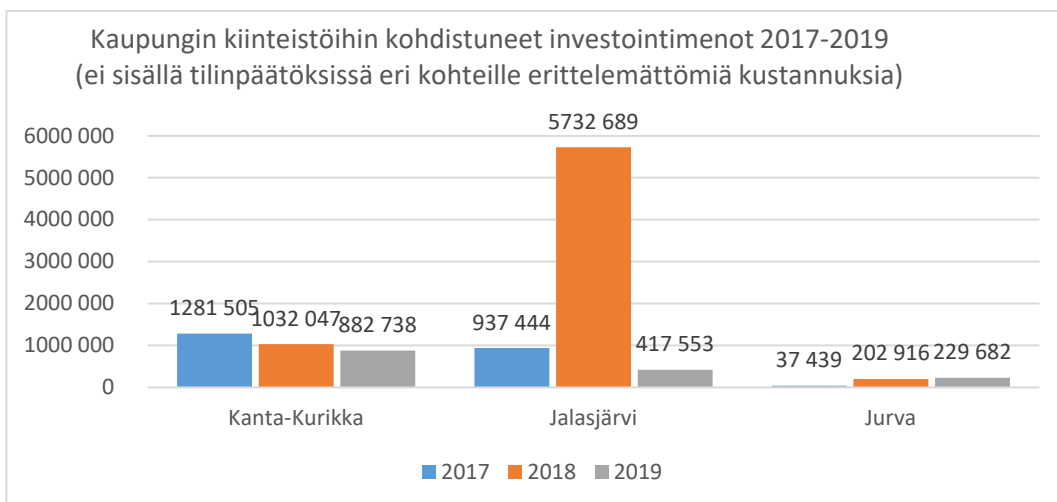

- *Tarkastuslautakunta toivoo tonttien markkinointiin lisää tehokkuutta ja näkyvyyttä. Luopajärvi, Sarvijoki ja Tuiskula ovat vetovoimaisia ja lähellä suurempia kaupunkia, mutta kuitenkin suuria kaupunkikeskuksia edullisempia ja turvallisempia.*
- *Valvontaohjelmaa ei ole laadittu, eikä suunnitelmallista valvontaa toteutettu resurssipulan vuoksi. Tarkastuslautakunnan mielestä ympäristötoimen tulee toimia ensisijaisesti laissa määrättyllä tavalla ja valvontasuunnitelma ehkäisee sen, että vältytään ympäristön saastuttamiselta.*

Investoinnit

Vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa investointimenoihin oli varattu 8,7 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa investointimenot olivat 9,5 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteutuma oli 5 milj. euroa (bruttomenot).

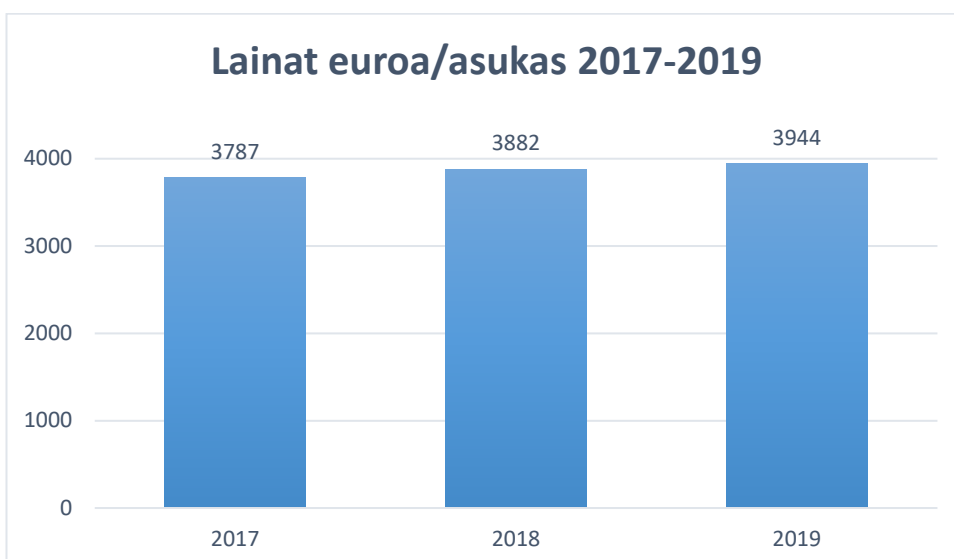
- Investointien vähäinen toteutuma on suoraa seurausta valtuuston päätösten lainvoimaisuudesta.

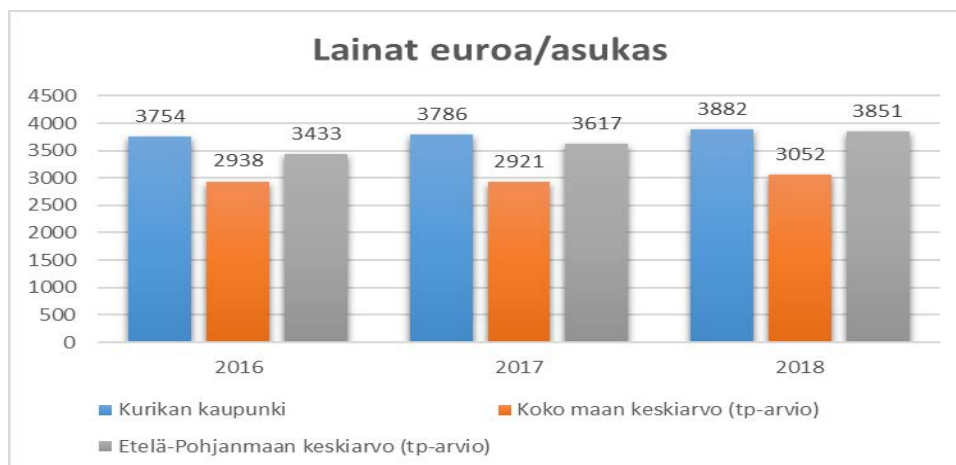
Kaupungin talous

Kaupungin käyttötalousmenojen toteutuma talousarvioon verrattuna oli 99 % ja tulojen kertymä 101,7 %. Tilikauden alijäämä oli lähes 11 milj. euroa.

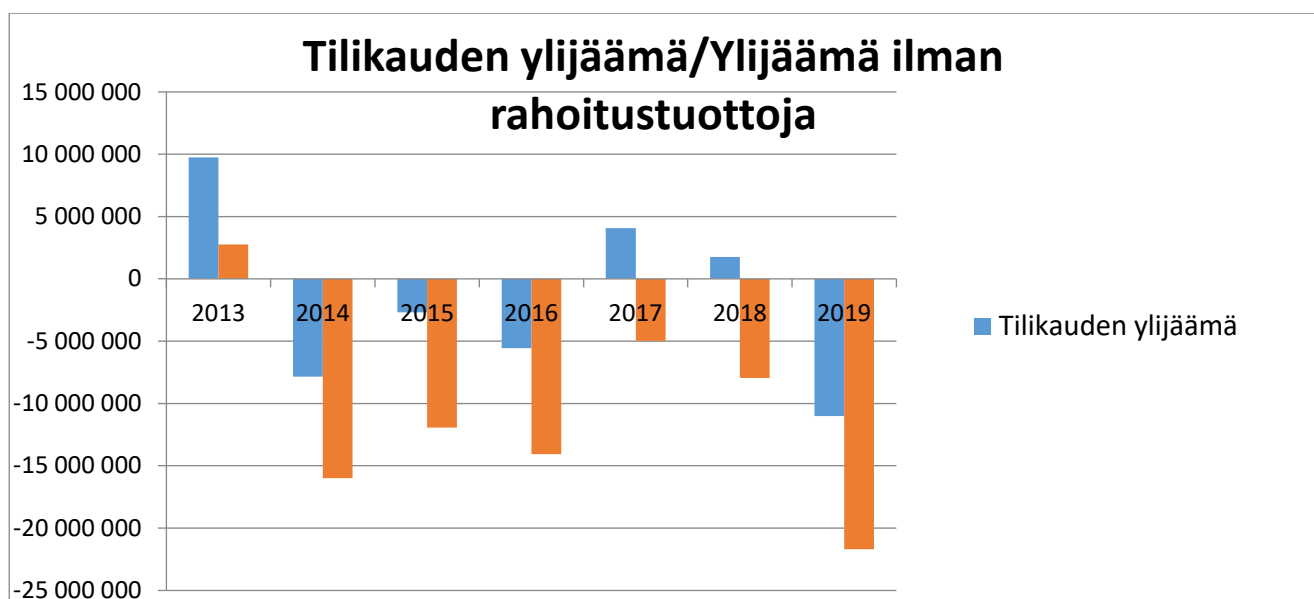
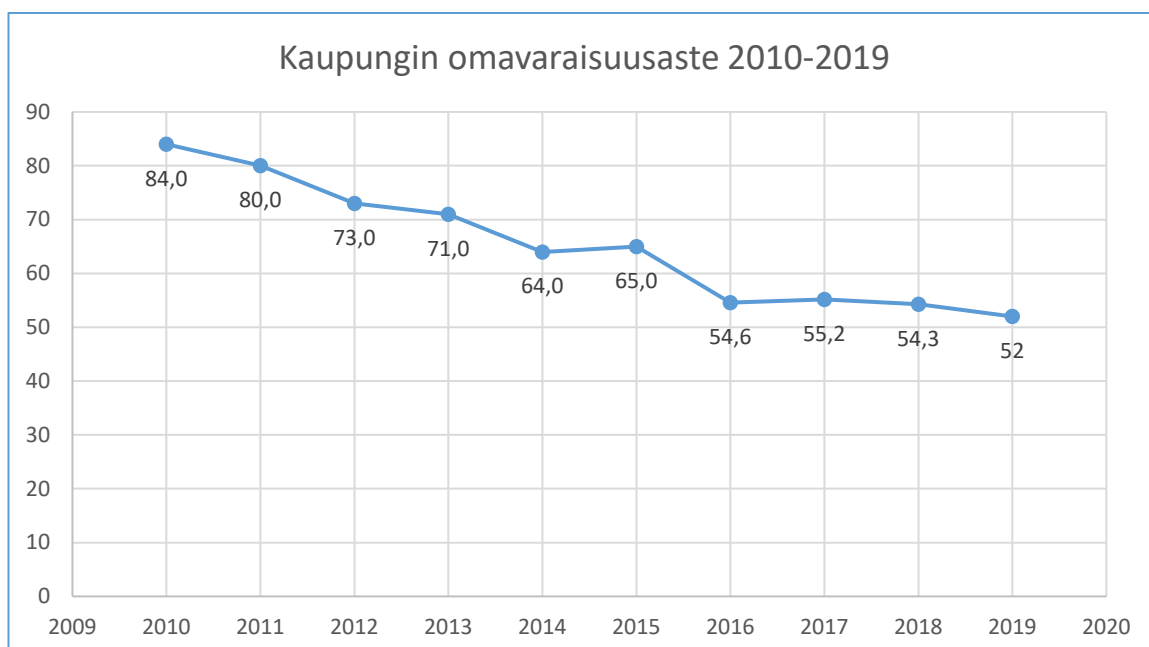
Kaupungilla oli lainoja 3944 euroa/asukas. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden aikana 12,4 milj. euroa, koska järjesteltiin lainoja edullisempiin ehtoihin. Vanhoja lainoja lyhennettiin 11,2 milj. euroa. Yhteensä velkamäärä kasvoi 0,2 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli 52,2 %. Omavaraisuuden tavoitetaso on 50 %:n ylittävä omavaraisuus.

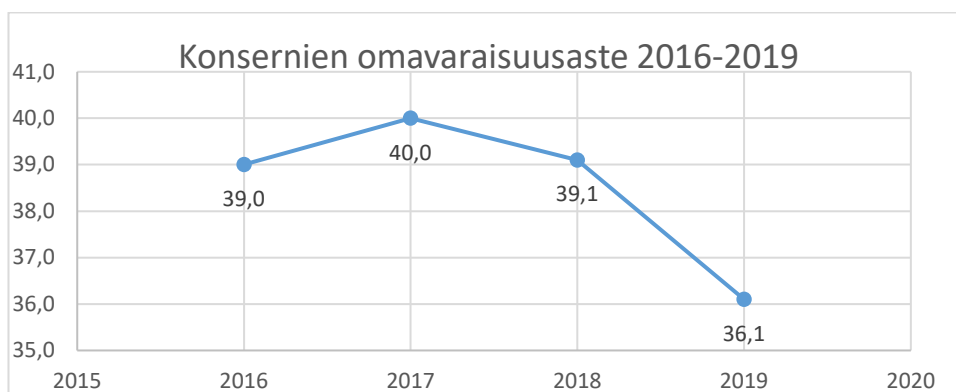
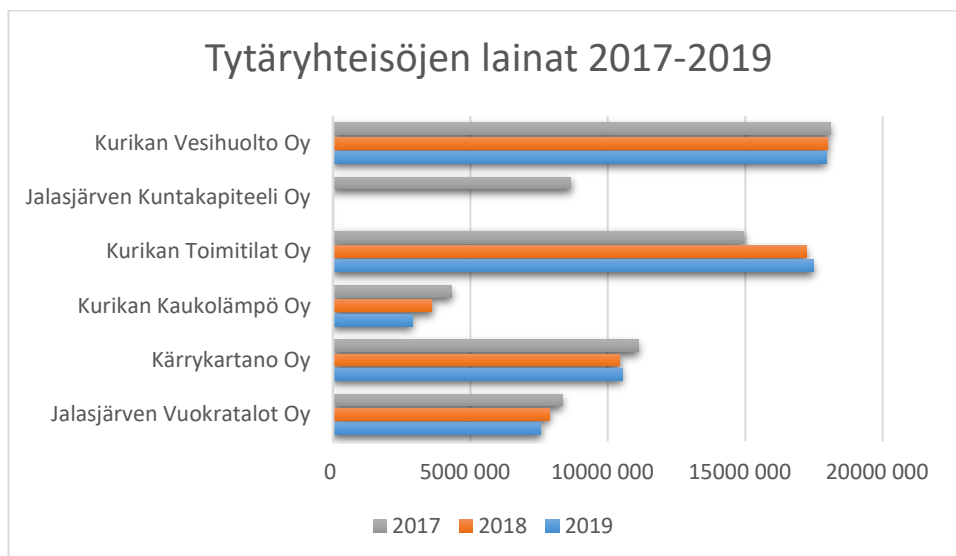
Vuoden 2019 tietoja ei ollut vielä saatavilla tilastokeskukselta, joten taulukko näkyy edellisillä tiedoilla.

- Vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohje on annettu tiedoksi.
- Ilman osinkotuottoja kaupungin taloudellinen tilanne heikkenee merkittävästi, ellei säästökuuria tehdä ajoissa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupungin taloudentervehdyttämisryhmän suunnitelma tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi ennen talousarviokäsittelyä.
- Lainakannan kasvu huolestuttaa yhä. Lainajärjestelyillä on vanhat lainat saatu aikaisempaa edullisemmaksi.

Konsernitarkastelu

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät kaupungin lisäksi tytäryhteisöt (15 kpl), kuntayhtymät (6 kpl) ja osakkuusyhteisöt (11 kpl). Konsernin toimintatuotot vuonna 2019 olivat 93 milj. euroa ja toimintakulut 224 milj. euroa. Konsernin alijäämä on 12 milj. euroa ja omavaraisuusaste 36,1 %. Lainakanta 31.12.2019 on yhteensä 137 milj. euroa eli 6613 euroa/asukas.

- Tytäryhtiöiden esimiehet ovat huolehtineet kiitettävästi kehityskeskusteluja vastaavista tapahtumista alaistensa kanssa.

Arviointikertomuksen valtuustokäsittely

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2019 arviointikertomuksen perusteella veloitetaan kaupunginhallitus ja lautakunnat antamaan tarkastuslautakunnalle lausuntonsa arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista lokakuun loppuun 2020 mennessä. Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallituksen on annettava valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Keskeisimmät havainnot ja kehittämisehdotukset

- *Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota lainakannan jatkuvaan nousuun ja kaupungin omavaraisuusasteen jatkuvaan laskuun. Konsernien omavaraisuusaste on huolestuttavan matala.*
- *JIK ky:n talousarviot on perustuttava edellisiin tilinpäätöksiin.*
- *Suoritteiden toteutumisesta pyydettyjä raportteja perusturvan osalta ei ole toimitettu tarkastuslautakunnalle.*
- *Kiinteistötyöryhmän 7.12.2018 päivättyä väliraporttia ei esitelty kaupunginvaltuustolle ennen talousarviokäsittelyä. Työryhmän loppuraportti on edelleen tekemättä ja käsittelemättä.*
- *Talousarviossa 2019 oli kehityskeskustelujen tavoite 100 %, joka ei toteutunut. Kaupunginjohtajan pitää huolehtia, että esimiehet käyvät alaistensa kanssa kehityskeskustelut, sillä henkilöstökertomuksen mukaan mm. henkilöstön koulustarpeet kartoitetaan vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä.*
- *Tarkastuslautakunta huomioi sivistys- ja teknisen osaston vakinaisen henkilöstön irtisanoutumisten huomattavan määrän (24). Tarkastuslautakunta suosittelee, että selvitetään irtisanoutumisen syy Kurikan kaupungin palveluksesta.*
- *Talousarviota laadittaessa tarvitaan yksityiskohtainen investointiosa, jotta valtuusto tietää mitä on päättämässä.*
- *Haastattelujen perusteella huomioitua: strateginen johtajuus puuttuu, keskusteluyhteys ei toimi ja tiedotus on puutteellista. Onko syytä pohtia, tarvitaanko ulkopuolista työnohjausta?*
- *Tarkastuslautakunnan kaupunginhallitukselle esitettyyn pyyntöön tappiota tuottavista kiinteistöistä ei ole vastattu.*
- *Sähköinen Kurikka – talousarvion karsimisen yhteydessä jätetty kokonaan pois. Onko tämä vastaus varautumisesta tulevaisuuden Kurikkaan?*
- *Sivistyslautakunnan toimintatuottojen alittuminen jatkuu edelleen, huomiotava tarkemmin talousarviota tehtäessä.*
- *Mikäli valtuuston tekemää päätöstä muutetaan, on se tuotava uudelleen valtuuston käsiteltäväksi ja päätettäväksi.*
- *Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusrekisterin päivittämisvelvoitteeseen.*
- *Sivutoimilupien päivittäminen on tehtävä vastaamaan todellisuutta.*

- *Valtuusto antoi 11.11.2019 lausunnon tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen huomioihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että liitteeseen kerätyt vastaukset arviointikertomukseen oli huolellisesti ja hyvin laadittu.*
- *Elinvoimalautakunta on kiitettävästi antanut avustuksia aloittaville 4H-yrittäjille.*
- *Laajennettu johtoryhmä aloitti Vaasan yliopistolta tilatun esimiesvalmennuksen, joka jatkuu v. 2020.*
- *Varhaiskasvatus tarjoaa jokaisessa kuntakeskuksessa tasapuolisesti mahdollisuuden vuorohoitoon.*
- *Kirjastotoiminta kehittyy innovatiivisesti. Kurikan kirjasto oli yleisöäänestuksen voittaja Kuntaliiton ja Kirjastoseuran järjestämässä vuoden kirjastokunta -kilpailussa. Voiton vei Helsinki.*
- *Nuorten liikuntakortti 11 - 15 vuotiaille kesän ajan monipuoliseen liikunnan harrastamiseen 10 euroa/hlö sai innokkaan vastaanoton.*
- *Kulttuuritoimi järjestää toimintaa monelle ikäryhmälle. Kurikan alueen hoivakoteihin järjestetty esittävä taide oli varmasti mieleenpainuva kokemus.*
- *Tarkastuslautakunta huomioi hyvän yhteistyön ja merkittävän kolmannen sektorin työpanoksen mm. erilaisten luontoreitistöjen hoitamisessa ja ylläpidossa.*
- *Pump´n SKB-rata valmistui kanta-Kurikkaan saaden heti suuren suosion.*
- *Kurikan Kampuksen toiminta käynnistyi tammikuussa 2019 ja syksyllä opiskelijoita oli jo yli 700.*
- *Maaseututoimi on toteuttanut useita hankkeita maaseutuelinkeinojen ja yritysten kehittämiseksi.*

Allekirjoitukset

Kurikassa 19.5.2020

Kurikan kaupungin tarkastuslautakunta

Anna-Liisa Myllymäki
puheenjohtaja

Sirpa Alakoski
jäsen

Martti Alkula
jäsen

Aulis Harju
jäsen

Hannu-Pekka Kivistö
jäsen

Kaija Nyysti
varapuheenjohtaja

Anna-Kaisa Niemi
jäsen

Anita Ranta
jäsen